

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 19P/170/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5720203627
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Korbašová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2021:5720203627.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin sudcom JUDr. Miroslavou Korbašovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: B. J., A.. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa rodičov: matka G. C., A.. XX.XX.XXXX, bytom P. XXX/X, P. a otec P.A. J., A.. XX.XX.XXXX, bytom P. P., prechodne bytom H. XXX/X, F., Č.B. H. v konaní o návrhu matky na úpravu práv a povinností, takto

rozhodol:

Maloletá B., A.. XX.XX.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok.

Otec je povinný prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 100 eur mesačne od 24.08.2020 vždy do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Dlh na výživnom za obdobie od 24.08.2020 do 31.03.2021 v celkovej výške 675,84 eur sa otcovi povolí splácať v splátkach po 10 eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia spolu s bežným výživným k rukám matky pod následkom straty výhody splátok.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným na Okresnom súde Martin dňa 24.08.2020 sa matka domáhala úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu - zverenia maloletej do svojej osobnej starostlivosti, určenia povinnosti otcovi prispievať na výživu maloletej sumou 200 eur mesačne. Uviedla, že žije vo vzťahu s otcom maloletého dieťaťa. Približne pred mesiacom nastali v partnerstve nezhody, dôvodom ktorých bol nezáujem o starostlivosť o maloletú. Opustila spoločnú domácnosť spoločne s maloletou, avšak otec sa o maloletú nezaujíma, na jej výživu neprispieva.

2. Uznesením Okresného súdu Martin č.k. 19P/170/2020-8 zo dňa 11.09.2020 súd maloletemu dieťaťu ustanovil kolízneho opatrovníka pre konanie Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin.

3. Otec sa k návrhu písomne vyjadril dňa 26.11.2020 a uviedol, že súhlasí s tým, aby maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti matky, s matkou sa dohodli na výživnom vo výške 100 eur mesačne. V podaní zo dňa 09.12.2020 otec uviedol, že v ich vzťahu s matkou nenastali žiadne nezhody. Odišla na Slovensko a už sa nevrátila. O maloletú sa každodenne zaujíma aspoň cez sociálne siete.

4. Pojednávania nariadeného v tejto veci sa otec nezúčastnil, súd v zmysle § 31 CMP pojednával v jeho neprítomnosti.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky maloletého dieťaťa, kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s listinami tvoriacimi súdny spis - Úradný záznam kolízneho opatrovníka zo dňa 12.10.2020, Nájomná zmluva zo dňa 01.08.2020, Mzdový výmer č. 2 zo dňa 12.06.2020. Na základe takto vykonaného dokazovania mal preukázaný a zistený nasledovný skutkový stav:

6. Na pojednávaní matka zotrvala na podanom návrhu. Uviedla, že s otcom maloletej sa dohodli na výške výživného 100 eur mesačne, avšak otec od podania návrhu zaslal iba 50 eur. Otec nereaguje ani na jej prosby na zaslanie peňazí v prípade, ak chce maloletej niečo kúpiť. S maloletou býva v trojizbovom byte svojej matky, kde hradí náklady spojené s bývaním vo výške 230 eur mesačne. Jej príjem tvorí iba rodičovský príspevok vo výške 400 eur mesačne, ktorý jej je vyplácaný z Českej republiky. Maloletá ešte nenavštevuje škôlku. Jej náklady sú bežné - ošatenie, obuv, hygiena, strava. Zdravotný stav maloletej je dobrý.

7. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že matka zabezpečuje starostlivosť o maloleté dieťa od jeho narodenia. Otec sa aktuálne zdržiava v Českej republike. Matka býva v trojizbovom byte a má vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť o maloleté dieťa. Výživné vo výške 100 eur mesačne, na ktorom sa rodičia dohodli je primerané veku a potrebám maloletej.

8. Z listín tvoriacich súdny spis vyplýva, že:

- matka s maloletou býva v trojizbovom byte svojej matky. Byt je kompletne zariadený, maloletá má vlastnú izbu. Náklady na bývanie sú inkaso + nájom 220 eur. Maloletá je zdravá, nemá zvýšené výdavky na zdravotnú starostlivosť. Bežné výdavky maloletej sú cca 190 eur mesačne. Každé dva mesiace je potrebné jej zakupovať ortopedické topánky za 30 eur. Otec žije v Čechách, od odchodu zo spoločnej domácnosti na výživu maloletej neprispel (Úradný záznam kolízneho opatrovníka zo dňa 12.10.2020),
- otec má uzatvorenú nájomnú zmluvu na dobu určitú od 01.08.2020 do 01.08.2021 s výškou dohodnutého nájmu 5 200,- Kč mesačne plus zálohy za služby vo výške 600,- Kč mesačne (Nájomná zmluva zo dňa 01.08.2020),
- otcovi s účinnosťou od 12.06.2020 prináleží základná mesačná mzda vo výške 19 190,- Kč (Mzdový výmer č. 2 zo dňa 12.06.2020).

9. Podľa § 28 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZR“), rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy mal. dieťaťa.

10. Podľa § 36 ods. 1 ZR, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane.

11. Podľa § 24 ods. 3 a 4 ZR, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahraďiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

12. Podľa § 25 ods. 1, 2, 4 ZR, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť. Ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

13. Podľa § 62 ZR

- ods. 1, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

- ods. 2, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

- ods. 3, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

- ods. 4, pri určení rozsahu vyživ. povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, pri skúmaní schopností, možností a maj. pomerov povinného rodiča súd prihliadne aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

- ods. 5, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. Podľa § 63 ods. 3 ZR, ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

15. Podľa § 75 odsek 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Podľa § 76 ods. 1 ZR, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

17. Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že rodičia maloletej nežijú v spoločnej domácnosti, pričom výkon rodičovských práv a povinností k maloletej doposiaľ nebol upravený súdnym rozhodnutím. Medzi rodičmi v konaní nebola otázka zverenia maloletej do osobnej starostlivosti jednému z rodičov sporná. Matka žiadala maloletú zveriť do svojej osobnej starostlivosti, s čím otec vyjadril súhlas vo svojom písomnom vyjadrení k návrhu matky. V starostlivosti matky neboli šetrením pomerov v domácnosti zistené žiadne nedostatky. Súd dospel k záveru, že matka bude schopná zabezpečiť v budúcnosti stabilné výchovné prostredie pre maloleté dieťaťa. Z uvedeného dôvodu zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať majetok.

18. Pri určení výšky výživného vychádzal súd z odôvodnených potrieb maloletej, ale aj z možností a schopností na strane oboch rodičov. Maloletá vo veku 2 roky a 5 mesiacov ešte nenavštevuje škôlku, celodennú starostlivosť o ňu zabezpečuje jej matka. Vo vzťahu k maloletej vznikajú iba bežné náklady na zabezpečenie jej potrieb - bývanie, strava, ošatenie, obuv, hygiena, hračky. Zdravotný stav maloletej si nevyžaduje zvýšené výdavky s výnimkou ortopedickej obuvi, ktorú je potrebné jej zakupovať. Matka špecifikovala výdavky maloletej vo výške približne 190 eur mesačne.

19. Pri určovaní výšky výživného u matky zohľadnil súd jej osobnú starostlivosť o maloletú, ktorú nie je možné finančne vyčíslieť ako aj to, že obaja rodičia majú vyživovaciu povinnosť iba k maloletej, ktorej sa predmetné konanie týka. Rodičia sa vzájomne dohodli na výške výživného 100 eur mesačne. Takto určené výživné sa súdu javí ako primerané, odôvodňujúce potreby maloletej, ale aj primerané schopnostiam a možnostiam povinného - otca a to aj s prihliadnutím na fakt, že otec sa žiadnym spôsobom aktuálne nepodieľa na starostlivosti o maloletú, napr. prostredníctvom styku. Súd konštatuje, že súdom stanovené výživné zohľadňuje iba časť nevyhnutých potrieb maloletej a je nepochybné, že matka na strane ktorej musí súd prihliadnuť na jej osobnú starostlivosť o maloletú dopĺňa zdroje výživy maloletej na hranicu prospešnú a nevyhnutnú pre jej všestranný rozvoj a dobrovoľne si plní vyživovaciu povinnosť k nej. Za takýchto okolností súd dospel k záveru, že je v schopnostiach otca prispievať na výživu maloletej sumou 100 eur mesačne a na druhej strane táto suma zodpovedá aj odôvodneným potrebám maloletej, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

20. Súd určil vyživovaciu povinnosť otca vo výške 100 eur od 24.08.2020 do budúca t.j. od podania návrhu na súd. Dĺžné bežné výživné bolo vypočítané: 100 eur/31 dní mesiaca august = 3,23 eur denne

x 8 dní mesiaca august = 25,84 eur + 7 mesiacov x 100 eur = 725,84 eur - 50 eur uhradených otcom = 675,84 eur. Dlž na výživnom vo výške 675,84 eura povolil splácať otcom v splátkach po 10 eur mesačne pod následkom straty výhody splátok.

21. Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

22. O trovách konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, na Okresnom súde Martin, písomne, v potrebnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie urobil.

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 122 CMP, ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.